

Piena ražotāji no Latgales ir pilni spara un cerību

Fotogrāfijā redzama tikai neliela daļa no veiksmīgākajiem piena ražotājiem Preiļu rajonā, kuru darba rezultāti ir pietieci augstāki nekā vidēji valstī. No kreisās: Veita Lojāne no Līvānu novada Rožupes pagasta z/s «Zelmeņi» (ganāmpulkā 10 govīs, vidējais izslaukums 6418 kg), Ināra Meikulāne no Riebiņu novada Galēnu pagasta z/s «Upmalu mājas» (ganāmpulkā 30 govīs, vidējais izslaukums 7112 kg), Jānis Domulis no Saunas pagasta z/s «Punduri» (ganāmpulkā 27 govīs, vidējais izslaukums 6388 kg), Silvija Bračka no Līvānu novada Rožupes pagasta z/s «Kapteiņi» (ganāmpulkā 73 govīs, vidējais izslaukums 5605 kg) un Solvita Brūvere no Rudzātu pagasta bioloģiskās z/s «Brūveri» (ganāmpulkā 25 govīs, vidējais izslaukums 5529 kg). Foto: M.Rukosjuvs

30. martā Latgales zemnieki, kuri specializējas piena ražošanā, pulcējās uz gadskārtējo konferenci, kuru organizēja Preiļu lauku konsultāciju birojs. Interese par konferenci gaitā izskatāmajiem jautājumiem bija liela, jo Preiļu kultūras centra mazajā zālē bija ieradušies vairāk nekā 80 zemnieku saimniecību pārstāvji no Preiļu, Rēzeknes, Daugavpils un Krāslavas rajona.

Zemniekiem tika prezentēta Latgales lopkopības biedrības gada grāmata par 2003./2004. pārraudzības gadu, kura jau tuvākajās dienās nonāks interesentu rokās. Šāds izdevums tiek gatavots jau piekto gadu un tajā apkopotie rezultāti liecina par Latgales zemnieku lielo darba sparu un labajiem panākumiem. Pirmās gada grāmatas tika laistas klajā, pateicoties veiksmīgi piesaistītajiem PHARE projekta līdzekļiem.

Taču jau vairākkārt gada grāmatu palīdz izdot sponsori, dažādas ar lauksaimniecību saistītas firmas.

Kā liecina statistika, kopš 1999./2000. pārraudzības gada, kad biedrībā bija reģistrēti tikai 80 slaucamo govju ganāmpulki, to skaits ievērojami pieaudzis un 2003./2004. pārraudzības gadā sasniedzis 369. Īpaši straujš kāpums bijis tieši pēdējā laikā, tā govju skaits piecu gadu laikā palielinājies 5,3 reizes.

Biedrības biedru ganāmpulkos 2003./2004. pārraudzības gadā ir saražotas gandrīz 17 000 tonnas piena. Skaitļi liecina, ka pēdējo triju pārraudzības periodu laikā vidējais izslaukums no govīs pārsniedz vidējos izslaukumus valstī. Tā 2001./2002. pārraudzības gadā biedrībā slauca vidēji 4840 kilogramus piena no govīs (valstī – 4833), 2002./2003. pārraudzības gadā – 5035 kilogramus (valstī 4791), bet 2003./2004. gadā – 5091 kilogramu (valstī – 4936).

Konferencē tika analizēti arī Latvijā pagājušajā gadā notikušo četru demonstrējumu rezultāti. Kā pastāstīja Preiļu lauku konsultāciju biroja vadītāja Silvija Dreijere, viens no demonstrējumiem lopkopībā notika arī Preiļu rajonā – Riebiņu novada Galēnu pagasta zemnieku saimniecībā «Upmalu mājas», kur saimnieko Meikulānu ģimene. Demonstrējuma laikā padziļināti tika pētīts kālija un magnija saturs lopbarībā. Konferencē dalībnieki noklausījās arī ziņojumus par citiem demonstrējumiem, piemēram, «Urīnviela pienā un tās loma slaucamo govju ēdināšanā», kā arī «Minerālvielu nozīme slaucamo govju ēdināšanā».

Īpaši aktuālas zemniekiem ir zināšanas par urīnvielas pētījumiem, kas veikti Gulbenes rajonā. Pašlaik lopkopijiem tas vēl ir jaunums, taču šādas analīzes lieliski parāda, vai govju barības devās viss ir kārtībā. Urīnvielas noteikšana tiek izmantota arī citur pasaulē un tiek uzskatī-

ta par sava veida katalizatoru. Šogad zemniekiem ir iespējas urīnvielas analīzes veikt arī Latvijā (pērm to varēja izdarīt tikai Igaunijā). S.Dreijere informēja, ka pašlaik risinās sarunas ar Zemkopības ministrijas atbildīgajām amatpersonām, lai urīnvielas noteikšanas analīzi iekļautu pārraudzības apmaksātajās analīzēs. Šāds profilaktiskais pasākums zemniekiem dotu iespēju pilnīgāk noskaidrot slaucamo govju veselības stāvokli, nepieļaujot situāciju, kad jau nepieciešama veterinārārsta palīdzība.

Ar interesi zemnieki uz klausīja 10 ar dažādām lauksaimniecības nozarēm saistītu firmu jaunos piedāvājumus – zālāju sēklas, minerālvielas un koncentrāti, proteīna avoti, mazgāšanas un dezinfekcijas līdzekļi, slaušanas, piena dzesēšanas, lopu dzirdināšanas un mēslu izvākšanas iekārtas, lopbarības sagatavošanas līdzekļi, kā arī šīs sezonas jaunumus.

L.Kirillova

Ja neesat paguvuši abonēt «NOVADNIEKU» aprīlim, nav jāgaida nākamais mēnesis. Abonējiet laikrakstu tuvākajā pasta nodaļā vai redakcijā Brīvības ielā 14, Preiļos, JEBKURĀ dienā un saņemsiet jau NĀKAMO avīzes numuru.

ZIŅAS

11. aprīlī vēlēs Preiļu rajona padomes priekšsēdētāju

Latvijas Pašvaldību savienība ziņo, ka līdz 30. martam ir ievēlēti gandrīz visu Latvijas vietējo pašvaldību priekšsēdētāji. Tukuma rajona Lestenes pagasta padomē priekšsēdētāja vēlēšanas notika 31. martā. Divās republikas pilsētās — Rēzeknē un Jūrmalā — administratīvā rajona tiesa ir atcēlusi pašvaldību vēlēšanu rezultātus.

Rajonu padomju priekšsēdētāji līdz 29. martam ieskaitot ir ievēlēti Ludzas, Cēsu un Valmieras-rajonā, 30. martā rajonu padomju priekšsēdētāji tika vēlēti Aizkraukles, Alūksnes, Balvu, Ogrēs un Saldus rajonā; 31. martā — Gulbenes, Jēkabpils, Jelgavas, Limbažu, Rēzeknes, Talsu un Valkas rajonā; 5. aprīlī vēlēšanas notiks Madonas, Rīgas un Ventspils rajonā; 6. aprīlī — Dobeles, Krāslavas un Kuldīgas rajonā; 7. aprīlī — Bauskas un Daugavpils rajonā; 8. aprīlī — Liepājas rajonā; 11. aprīlī — Preiļu rajonā. Rajona padomes sēdes datums vēl nav noteikts Tukuma rajonā, jo tiek gaidīti Lestenes pagasta padomes priekšsēdētāja vēlēšanu rezultāti.

Dienvidlatgales bērnu un jauniešu folkloras svētki Zundānos

Sestdien, 2. aprīlī visas dienas garumā Līvānu novada Zundānos norisināsies Dienvidlatgales bērnu un jauniešu folkloras svētki, kuru tēma šogad «Ko sēsi, to pļausi».

Kā informēja svētku organizatore, Dienvidlatgales folkloras kopu koordinatore Anna Kārkle, svētki sāksies ar amatu darbnīcu atklāšanu plkst. 11.00 pie Zundānu tautas nama. Senās iemaņas un zināšanas, piemēram, zirga jūgšanā, grozu pīšanā, kā arī citās lauku gudrībās bērniem no visas Dienvidlatgales ierādīs pieredzes bagātie Līvānu novada folkloras kopas «Turki» dalībnieki. Aptuveni plkst. 13.30 sāksies folkloras kopu dalībnieku koncerts «Man bej vīna bolta pupa» Zundānu tautas namā, kura laikā katrs folkloras ansamblis rādīs septiņas minūtes garu priekšnesumu par tēmu «Ko sēsi, to pļausi».

Novada folkloras svētki vienlaikus būs arī skate, gatavojoties Latvijas skolu jaunatnes 9. Dziesmu un deju svētkiem. Dalībniekus no 12 Dienvidlatgales folkloras kopām vērtēs kompetenta žūrija — Ernests Spičs no Etniskās kultūras centra, Māra Mellēna un citi. Vērtēts tiks ne tikai repertuārs un tā atbilstība šī gada svētku tēmai, bet arī dalībnieku tēpi un citas nianses. No visas Latvijas folkloras kopām uz dziesmu un deju svētkiem Rīgā tiks izvirzīti 900 dalībnieki.

Dienvidlatgales bērnu un jauniešu folkloras svētkos Zundānos piedalīsies folkloras kopa «Ceiruleits» (Līvānu 1. vidusskola), «Dodola» (Līvānu 2. vidusskola), «Laduški» (Līvānu 2. vidusskola), «Rūžupeite» (Līvānu novada Rožupes pamatskola) «Volyudzeite» (Vārkava), «Vīteri» (Rēzekne), «Sēlis» (Ilūkste), «Raksti» (Jēkabpils), Sēlpils pamatskolas folkloras kopa (Jēkabpils), Preiļu Valsts ģimnāzijas folkloras kopa (Preiļi), «Pelēciši» (Pelēču pamatskola), «Kalupeite» (Kalupe). Svētkus atbalsta Kultūrkapitāla fonds.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Tūkstošiem bērnu Latvijā neiegūst pamatizglītību

Izglītības likums nosaka obligātu pamatizglītības iegūšanu vai tās iegūšanas turpināšanu līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai. Diemžēl valstī nav precīzu datu, cik bērnu un pusaudžu paliek pat bez zināšanu minimuma. Iespējams, to skaits varētu sasniegt pat vairākus tūkstošus. Atbildība par pamatskolas izglītības iegūšanu, kas Latvijā ar likumu ir noteikta kā obligāta, vispirms ir jāuzņemas pašam skolēnam, pēc tam – viņa vecākiem vai aizbildņiem, «Neatkarīgajai Rīta Avīzei» (NRA) saka izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) Vispārējās izglītības departamenta direktors Artūrs Skrastiņš. Viņš uzsver, ka nedrīkst atskaitīt bērnu no skolas, nenorādot viņam citu izglītības iestādi, kur zināšanas iegūt, un par to jāgādā pašvaldībai. Sava atbildības daļa ir jāuzņemas arī valstij, kas šādu izglītības sistēmu ir izveidojusi. A. Skrastiņš atzīst, ka tiem, kuri atpūtas bez iegūtas pamatskolas izglītības, ir iespēja vai nu vēlreiz iestāties pamatskolā un turpināt mācīties tur, vai izglītību iegūt vakarskolā. Ne visās vakarskolās ir iespējams aizpildīt zināšanu robus, kas iekrājušies, piemēram, jau no 5. klases. IZM amatpersona neuzskata, ka šādu skolēnu ir ļoti daudz, jo no vakarskolām nav pieprasījuma pēc šādu programmu licencēšanas. Iegūt precīzus datus, cik bērniem izglītības kare apstājas, piemēram, 4., 5. vai 6. klasē, NRA neizdevās. Tomēr arī pieejamā statistikas informācija ir skarba: ik gadus no skolas atskaita apmēram trīs procentus audzēkņu. 2003./2004. mācību gadā šis skaits sasniedz 10 242, un visvairāk atskaitīti ir no 6., 8., 9. un 10. klases. Pagājušā gada 31. decembrī Nodarbinātības valsts aģentūrā par bezdarbniekiem bija reģistrējušās 1796 personas, kurām nav pamatizglītības. Tie ir divi procenti no kopējā reģistrējušos bezdarbnieku skaita.

NATO ģenerāļsekretārs pozitīvi vērtē Latvijas ieguldījumu aliansē

Gadu pēc Latvijas un vēl sešu jaunu dalībvalstu svinīgās pievienošanās NATO Alianses ģenerāļsekretārs Jāps de Hops Šēfers vēstījumā Latvijai norādīja, ka tā pilnībā iekļāvusies NATO ģimenē un kopā ar citām jaunām dalībvalstīm sniedz reālu un nozīmīgu militāru ieguldījumu. Ir pagājis gads, kopš Latvija un sešas jaunās dalībvalstis svinīgā ceremonijā Valsts departamentā Vašingtonā iesniedza Ziemeļatlantijas līguma ratifikācijas dokumentus, tādējādi kļūstot par pilntiesīgām NATO dalībvalstīm. NATO ģenerāļsekretārs ir paziņojis, ka «Latvijas un sešu citu jauno dalībvalstu pievienošanās NATO pirms gada ir devusi savu labumu ne tikai Latvijai, bet arī NATO un kopumā visa Eiroatlantiskā reģiona drošībai. Visas mūsu septiņas jaunās dalībvalstis pilnībā piedalās to vērtību veicināšanā, kas padara NATO par patiesu sadarbības, demokrātijas un miermīlīgu attiecību simbolu».

4,2% strādājošo saņem darba algu virs Ls 500

2004. gada oktobrī 4,2% strādājošo saņēma darba samaksu virs Ls 500, liecina Centrālās statistikas pārvaldes dati. 6% strādājošo bija aprēķināta darba samaksa Ls 80-89, 19,2% strādājošo — Ls 100-150, 24,7% strādājošo — Ls 150-250, 16,7% strādājošo — Ls 250-400 un 3,8% strādājošo — Ls 400-500. Darba samaksa gan valdības noteiktās minimālās mēnešalgas apmērā, gan mazāka par to pārsvarā aprēķināta privātajā sektorā strādājošajiem, un to skaits bija sešas reizes lielāks nekā sabiedriskajā sektorā (atbilstoši 87,2 tūkstoši cilvēku un 14,4 tūkstoši cilvēku jeb 20,8% un 5,6% no strādājošo kopskaita). Savukārt darba samaksa Ls 80-300 sabiedriskajā sektorā bija 72,5% darbinieku, bet privātajā sektorā — 63,4%, bet Ls 300-500 — attiecīgi 16,9% un 9,9%. Samaksa, kas pārsniedz Ls 500, privātajā sektorā noteikta divas reizes lielākam skaitam darbinieku nekā sabiedriskajā sektorā — attiecīgi 25,1 tūkstošiem un 12,5 tūkstošiem jeb 6% un 4,9% no sektorā strādājošo skaita. Aplūkojot datus pa reģioniem, jāsecina, ka vislielākais darbinieku īpatsvars, kuriem darba samaksa ir valdības noteiktās minimālās mēnešalgas apmērā vai mazāka par to, vērojams Latgales reģionā — 21% un Vidzemes reģionā — 17%. Pārejos reģionos īpatsvars ir šāds: Rīga — 14%, Pierīga — 16%, Kurzeme — 16%, Zemgale — 15%. Vidējā darba samaksa valstī pērn — Ls 150,35.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālrunis: 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (otrdien, piektdien).

AKTUĀLI

No 1. aprīļa ir iespēja saņemt lielāku pensiju un bezdarbnieka pabalstu tiem, kuri strādājuši 90-tajos gados

Labklājības ministrija (LM) informē, ka šī gada 1. aprīlī stājas spēkā grozījumi likumā Par valsts sociālo apdrošināšanu, kas nosaka ieskaitīt cilvēka apdrošināšanas stāža laika periodu no 1991. gada 1. janvāra līdz 2001. gada 13. martam, kura laikā darba devējs nebija veicis sociālās iemaksas.

«Lai atbalstītu cilvēkus, pret kuriem darba devējs nepildīja savu pienākumu un neveica sociālās apdrošināšanas iemaksas, Labklājības ministrija sagatavoja nepieciešamos grozījumus likumā Par valsts sociālo apdrošināšanu. Valstī nedrīkst pieļaut situāciju, ka daļa cilvēku, kuri paši pret savu gribu ir sociāli neaizsargāti, saņem zemāku pensiju un bezdarbnieku pabalstu nekā pārējie,» saka labklājības ministre Dagnija Staķe.

Tā kā 90-tajos gados notika daudzu uzņēmumu likvidācija, darba devēji no darbiniekiem ieturēja sociālās iemaksas, bet dažkārt tās neiemaksāja valsts budžetā. Līdz ar to tiek ietekmēts pensijas apmērs gan pašreizējiem pensionāriem, gan arī visiem tiem, kuri vēl tikai dosies pensijā un ir strādājuši laika posmā no 1991. gada 1. janvāra līdz 2001. gada 13. martam.

Cilvēkiem, kuriem, aprēķinot piešķirto sociālās apdrošināšanas pakalpojumu, nav ņemts vērā laika periods, par kuru bija jāveic sociālās apdrošināšanas iemaksas, sociālās apdrošināšanas pakalpojumi pēc attiecīgā cilvēka pieprasījuma tiks pārrēķināti, sākot jau ar šī gada 1. aprīli.

Lai pārrēķinātu pensiju vai bezdarbnieka pabalsta apmēru, cilvēkam ir jāiesniedz pieprasījums Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras no-

Pensija un bezdarbnieka pabalsts, pamatojoties uz iesniegto pieprasījumu, tiks pārrēķināti ar šī gada 1. aprīli. Piemēram, ja cilvēks pieprasījumu par pensijas pārrēķināšanu, sakarā ar darba devēja nenomaksātajām sociālās apdrošināšanas iemaksām, iesniedz š.g. 12. augustā, pensija tiks pārrēķināta ar 2005. gada 1. aprīli.

Bezdarbnieka pabalsta apmēru pēc pabalsta saņēmēja pieprasījuma pārrēķinās tiem bezdarbniekiem, kuri uz šī gada 1. aprīli būs bezdarbnieka pabalsta saņēmēji.

Pabalsta apmēru pārrēķinās par bezdarbnieka pabalsta izmaksas periodu, kas turpinās no 2005. gada 1. aprīļa.

Tiem cilvēkiem, kuriem minētajā laika posmā ir uzkrāts apdrošināšanas periods, bet nav reģistrētas sociālās apdrošināšanas iemaksas, tās aprēķinās, pamatojoties uz Ministru kabineta noteikto minimālo darba algu, kāda

bija noteikta attiecīgajā laika periodā.

Atgādinām, ka pašlaik likumdošana nodrošina, ka darbinieks ir sociāli aizsargāts un saņem tam pienākošās pensijas un pabalstus neatkarīgi no tā, vai darba devējs ir bijis pietiekami godprātīgs un nomaksājis sociālās iemaksas. Saskaņā ar 2001. gada 14. marta Satversmes tiesas spriedumu, cilvēkiem ir tiesības uz pensijām un pabalstiem arī tad, ja darba devējs ir aprēķinājis, bet nav faktiski samaksājis sociālās iemaksas. Šis spriedums protams neatbrīvo darba devēju no pienākuma veikt sociālās iemaksas, taču cietējs šādos gadījumos nav cilvēks, pret kuru darba devējs ir bijis negodīgs.

Atgādinām, ka šī gada 17. martā Saeima galīgajā lasījumā pieņēma LM izstrādātos grozījumus likumā Par valsts sociālo apdrošināšanu.

Indeksācijas rezultātā no 1. aprīļa palielināsies pensijas

Labklājības ministrija (LM) informē, ka, atbilstoši likumam Par valsts pensijām, 1. aprīlī tiks indeksētas valsts pensijas, kas pārsniedz 175 latus. Pavasara indeksācijas pieaugums ir atkarīgs no patēriņa cenu (inflācijas) indeksa. Indeksācijas rezultātā pensijas palielināsies par vidēji 2,22 latiem.

Katrs pensijas saņēmējs jauno pensijas apmēru var aprēķināt, izmantojot Cen-

trālās statistikas pārvaldes noteikto patēriņa cenu indeksu — 1,0318. Lai aprēķinātu pensijas apmēru pēc indeksācijas, tagadējais pensijas apmērs (t.i. līdz 1. aprīlim) ir jāreizina ar 1,0318. Piemēram, ja pašlaik pensijas apmērs ir 85 latus, tad, indeksējot pensiju (85 latus x 1,0318), tā būs 87,70 latus.

Šī gada 1. aprīļa pensiju indeksācijai no valsts sociālās apdrošināšanas budžeta ir nepieciešami 11,9 miljoni latu.

Indeksācija ir paredzēta, lai kompensētu pensionāru

pirktspējas samazināšanos inflācijas dēļ. Indeksācijas apjoms katru gadu ir atšķirīgs un atkarīgs no ekonomiskajiem procesiem valstī.

LM speciālisti norāda, ka, salīdzinot pagājušā gada janvāri ar šī gada janvāri, pēc Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras datiem, valsts pensiju vidējais apmērs ir palielinājies par 10 latiem.

Atgādinām, ka valsts pensijas tiks indeksētas arī rudenī (1. oktobrī). Rudens indeksācijas pieaugums pensijām līdz 105 latiem ir atkarīgs

gan no patēriņa cenu pieauguma, gan 50% no apdrošināšanas iemaksu algas reālā pieauguma procentiem. Vidējā apdrošināšanas iemaksu alga ir vidējā alga valstī, no kuras tiek veiktas sociālās iemaksas. Savukārt pensijas, kas pārsniedz trīskāršu, bet nepārsniedz pieckāršu valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmēru — 175 latus, rudenī tiek indeksētas, ņemot vērā patēriņa cenu indeksu.

Labklājības ministrijas
Komunikācijas
departaments

PREIĻU NOVADA DOMĒ

23. martā notika Preiļu novada domes ārkārtas sēde, kuras darba kārtībā bija trīs jautājumi. Sēdē piedalījās 10 pašvaldības deputāti.

lelvēlts novada domes priekšsēdētāja vietnieks

Aizklātā balsošanā novada domes deputāti vienbalsīgi (desmit deputātiem balsojot «par») par novada domes priekšsēdētāja vietnieku ievēlēja Preiļu 1. pamatskolas direktoru Aldi Adamoviču (no Tautas partijas saraksta).

Viņa kandidatūru izvirzīja partijas «Jaunais laiks» deputāts Nikolajs Bogdanovs. A.Adamovičs bija vienīgais kandidāts domes priekšsēdētāja vietnieka amatam.

Izveidotas pastāvīgās komitejas

Ārkārtas sēdē deputāti apstiprināja arī trīs novada domes pastāvīgās komitejas. Ar 10 balsīm, atklāti un vārdiski balsojot, apstiprināta finanšu komiteja šādā sastāvā: Jānis Eglītis, Jāzeps Šņepsts, Pēteris Trubiņš, Jevģenijs Boļšakovs un Jānis Anspoks.

Ar 10 balsīm, atklāti un vārdiski balsojot, apstiprināta sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komiteja šādā sastāvā: Oļegs Hļebņikovs, Nikolajs Bogdanovs un Aldis Adamovičs.

Ar 10 balsīm, atklāti un vārdiski balsojot, apstiprināta novada attīstības un infrastruktūras komiteja šādā sastāvā: Vladimirs Ivanovs, Jānis Lācis un Vitālijs Plivda.

Izmaiņas domes darbinieku štatu sarakstā

Izskatīts jautājums par izmaiņām Preiļu novada domes

darbinieku štatu sarakstā. Atklāti un vārdiski balsojot, ar 10 balsīm nolemts likvidēt štata dienību — Preiļu novada domes priekšsēdētāja vietnieks. Preiļu novada domes darbinieku štatu saraksts papildināts ar vienību «projektu vadītājs». Noteikts, ka projektu vadītāja mēneša amatalgas būs 352 latus, bet plānošanas daļas vadītāja amatalgas būs 380 latus mēnesī. Līdzekļi tam paredzēti no novada domes budžeta sadaļas «Atalgojumi».

Pēc Preiļu novada domes ārkārtas sēdes materiāliem sagatavoja L.Kirillova

REDAKCIJAS SLEJA, «NOVADNIEKAM» — 55

Pateicības Dievkalpojums sakarā ar jubileju

1950. gada 29. martā iznāca pirmais jaunnodibinātā Preiļu rajona laikraksta numurs. Līdz pat šai dienai avīze rajona iedzīvotājiem ir pirmais un galvenais informācijas avots, lai uzzinātu vietējās dzīves jaunumus.

Pusgadsimta laikā mainījies laikraksta periodiskums, lappušu skaits, nosaukums, un tagad pie lasītājiem dodas «Novadnieks», mainījušies darbinieki, augusi konkurence, bet joprojām rajona iedzīvotāji apliecina savu uzticību savai avīzei.

Atskatoties uz aizvadītajiem gadiem un izdzīvoties svētību turpmākajam darbam, laikraksta «Novadnieks» redakcija, darbinieki 29. martā piedalījās Preiļu katoļu baznīcā rīkotajā pateicības Dievkalpojumā, ko celebrēja draudzes dekāns Jānis Stepiņš. Dekāns savā uzrunā atzinīgi novērtēja «Novadnieka» sadarbību ar baznīcu, kā rezultātā jau trīs gadus reizi mēnesī iznāk reliģiska satura pielikums «Cerība». Tikai

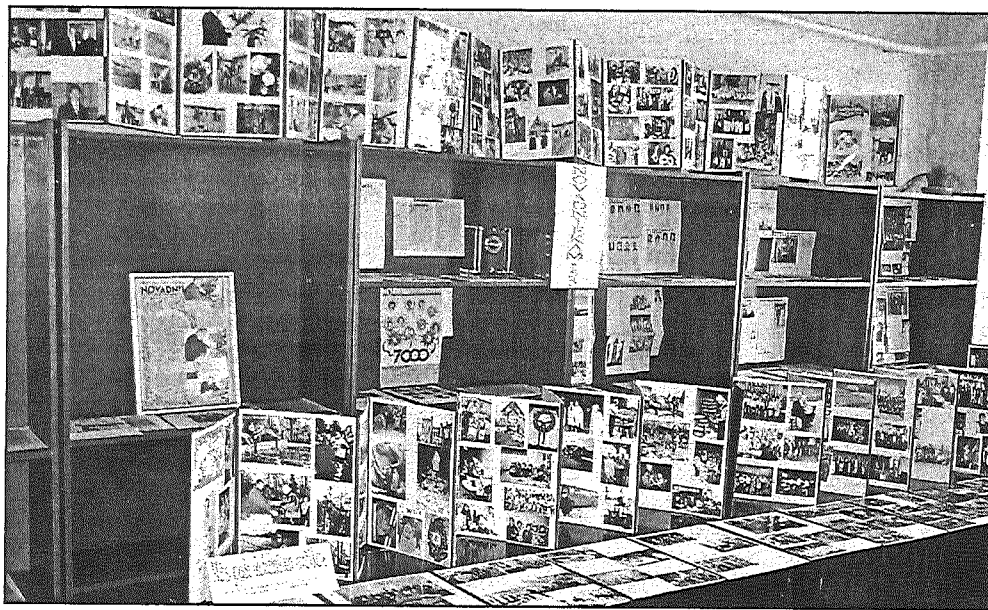
● Pēc pateicības Dievkalpojuma sakarā ar laikraksta «Novadnieks» 55 gadu jubileju Preiļu Romas katoļu baznīcā dekāns Jānis Stepiņš pagodināja redakcijas darbiniekus ar kopīgu fotografēšanos pie baznīcas altāra. Foto: M. Rukosujevs

tie, kas prot pateikties par Dieva saņemto palīdzību, teica dekāns, svētīdams avīzes veidotājus turpmākajam darbam.

Vēstures pieraksts 55 gadu garumā

Rajona galvenajā bibliotēkā skatāma izstādē «Rajona laikrakstam «Novadnieks» — 55», kas tapusi avīzes redakcijas un bibliotēkas sadarbības rezultātā. Skatītājiem tiek piedāvāts plašs materiālu skaits par trijām tēmām. No redakcijas arhīva dienasgaisiņā celtās melnbaltās un krāsainās fotogrāfijas ļauj ieskatīties dažādos rajona dzīves notikumos, kuros piedalījušies mūsu pilsētu un pagastu iedzīvotāji. Jaunbūves, tikšanās un apspriedes, projektu prezentācijas, zemkopju darbs fermās un uz lauka, skolotāju, ārstu, celtnieku ikdiena, kultūras darba aktivitātes, sporta pasākumi, skaistuma konkursi, ministru un valdības pārstāvju vizītes, skolēnu panākumi. Šie un daudzi citi notikumi, kuros no savām vērotāju pozīcijām savulaik piedalījušies žurnālisti, iemūžināti fotogrāfijās. Materiāli apkopoti tēmā «Jūs veidojat vēsturi, mēs to pierakstām».

Pirmo reizi plašākai publicītai nodoti arī materiāli par mums pašiem, laikraksta veidotājiem. Kādi esam ikdienā, svētkos, atpūtā? Ko darām kopā ar saviem ģimenes locekļiem? Un vai nav tā, ka žurnālistu svētkus un atpūtu grūti norobežot no ikdienas

● Ieskatnā izstādē «Rajona laikrakstam «Novadnieks» — 55».

darba, jo laikraksta redakcijas pārstāvju klātbūtnē vienmēr tiek uzņemta savādāk.

Izstādē skatāmi materiāli arī par «Novadnieka» vēsturi. Rajona laikraksts var atskatīties uz aizvadītajiem 55 pastāvēšanas un aktīvas darbības gadiem, gan arī uz 15 gadiem, kopš tas iznāk ar nosaukumu «Novadnieks». Mainījušies nosaukumi, bet nemainīga palikusi aktīva pozīcija valstij un rajonam svarīgu notikumu atspoguļošanā. Deviņdesmito gadu sākumā

rajona laikraksts plaši atbalstīja valsts neatkarības atgūšanas idejas, bet trešo tūkstošgadi ievadīja, ne mirkli nešauroties par to, ka Latvijas vieta ir Eiropas Savienībā, kā arī zem NATO karoga. Iespējams, ka «Novadnieka» mobilizējošais vārds un plaša informācija par ES rajona iedzīvotājiem darīja vieglāku izvēli izšķirošajā balsojumā par pievienošanu Eiropas valstu saimei.

Rajona galvenajā bibliotēkā izstādē «Rajona laikrak-

stam «Novadnieks» — 55» atspoguļotas arī tīri cilvēciskas attiecības, kādas redakcija veidojusi ar saviem lasītājiem: konkursi, izlozes, loterijas, sadarbība ar jauniešiem autoriem. «Novadnieks» pateicas rajona bibliotēkai par avīzes jubilejai veltīto uzmanību, īpaši izstādes iekārtotājai Mariannai Jeļisejevai. Rajona galvenā bibliotēka ir padomājusi par to, lai izstādē šogad būtu skatāma arī lielākajās lauku bibliotēkās.

Vēl var pagūt piedalīties konkursā

Tos, kuri vēlējas, bet nespēja atsūtīt atbildes uz konkursa «Novadniekam — 55» jautājumiem, varam nomierināt ar paziņojumu, ka iesūtīšanas termiņš pagarināts. Atbildes tiek gaidītas līdz 7. aprīlim. Plašāka informācija par konkursu 11. un 18. marta numuros.

Sagatavoja L. Rancāne

Aprīlim, aprīlim pilieni nav kā līdz šim!..

Tiesa, kas tiesa, bet aprīlis gan ir savāds mēnesis. Pirmkārt, tas sākas ar varenu jokošanos pirmajā datumā. Ei, tev deguns melns! Kur tu bikses tā esi nosmērējis? Paklau, es redzēju, ka tava sieva kafejnīcā ar kādu svešu vīrieti sēž... Un tā tālāk un tā joprojām, neskatoties uz to, vai cilvēks gana atsaucīgs uz humoru vai arī šīs lietas viņam tikpat tālas kā kalnu strauts Sahārā. Ceru, ka ģimenes locekļu, draugu un darbabiedru mānīšanās jums nesabojās garastāvokli uz visu 1. aprīļa dienu. Ja tomēr kļūsiat pūcīgs par kādu, jūsuprāt, neizdevušos joku, tad vainojiet labāk vecākus, ka ģēnu līmeni neesat pārmantojis humora izjūtu, vai arī savu paša depresīvo noskaņojumu.

Otrkārt, aprīlis šogad atnācis ar nelielu ziemīgi sniegainu piedevu. Ņemot vērā pēdējo gadu agros pavasarus, kad aprīļa sākumā jau pilnā sparā ziedēja sniegpulksteņi un vizbulītes, šī gada pirmie zilgani sārtie asniņi šķiet pavisam nosaluši un kusli. Arī strazdi jūtas tādi kā vainīgi par kavēšanos un novēloto ierašanos Lieldienu rītā.

Treškārt un galvenokārt, šī gada aprīļa sākumam ir pavisam savādāka smarža. Te es nedomāju kūstošā sniega, palu ūdeņu vai atkusušās zemes dvasi, bet to, kā pietrūkst. Ziniet, pagaidām vējš, lai no kuras puses tas pūstu, tomēr neatnes līdz manam degunam sveigi dedzinātas pērnās kūlas dvesmu. Paldies Dievam un ziemas krampīgajam tvērienam, bet ugunsdzēsēji vēl nav ziņojuši par kūlas dedzinātāju izraisītajiem ugunsgrēkiem, nodegušām mājām, saimniecības ēkām un cietušiem vai bojā gājušiem cilvēkiem. Tomēr gan jau dedzinās, gan jau atkal svils... Ja nu vienīgi ugunskāro tautu piebremzēs vēlēšanās tikt pie Eiropas naudas, kas kūlas dedzinātājiem, kā saka, garantēti ies gar degunu. Labi, ka tā, jo pašu spēkiem līdz šim ar dedzinātājiem galā tikuši neesam.

Bet lai nu paliek aprīlis. Tam sava gaita ejama. Vienīgi gribētos, lai peļķes ātrāk izžūtu un nebūtu izmisumā jālūkojas apkārt, vai peļķei tuvumā nav kārtējā trakā ātrumā «lidojoša» automašīna ar ūdens šaltīm zem riteņiem, kas tā vien tēmē uz tavu jauno gaišo mētelīti. Bez aprīļa un tā jokiem ir arī citas lietas. Dažā labā Latvijas pašvaldībā nevar un nevar tikt galā ar 12. martā notikušo pašvaldību vēlēšanu rezultātiem. Šonedēļ gan kļuva skaidrs, ka atkārtotas vēlēšanas gaidāmas ne tikai Rēzeknē, bet arī Jūrmalā. Nu ko, preiliešiem tas nav ne kāds brīnums, nedz jaunums, jo pirms četriem gadiem kas tamlīdzīgs jau piedzīvots. Ne tie iepriekšējie deputāti bija sliktāki, ne tie jaunie būs labāki, spriež laudis. Un sava taisnība viņiem ir, jo, kamēr vēlēšanu pamatā būs partiju listes ar saviem «naudas makiem», tikmēr balsu pirkšana zels, bet «piecīšu» ņemēji vienmēr atradīsies. Interesanti, kas Rēzeknē un Jūrmalā atkārtoto vēlēšanu laikā liks uz katra ielas stūra tos «vaktētājus», kam jāseko vēlēšanu taisnīgai un demokrātiskai norisei. To gan mēs manīsim vasarā, kad atkārtotās vēlēšanas par pašvaldību līdzekļiem tiks sarūpētas. Tagad citas rūpes.

Ar šodienu stājas spēkā jaunā veselības aprūpes finansēšanas kārtība. Tiek lēsts, ka no maksājumiem atbrīvoto personu skaits valstī palielināsies par 70 tūkstošiem un sasniegs 900 tūkstošus personu, kuru medicīniskajai aprūpei no valsts piešķirti 3,5 miljoni latu. Taču gadījumā, ja pieaugs to cilvēku skaits, kas tagad dosies uz pašvaldībām un lūgs maznodrošinātā statusu, papildu līdzekļi nav plānoti. Vai nav aprīļa cienīgs joks?

Tomēr visam kronis, manuprāt, ir Saeimas Aizsardzības un iekšlietu komisijas ideja, ka vajadzētu publiskot autobraucēju — satiksmes noteikumu ļaunprātīgo pārkāpēju — vārdus un uzvārdus, publicējot tos «Latvijas Vēstnesī». Pastāv iespēja, ka, ņemot vērā padomju laika pieredzi, kad uz dzērumā braukušā autovadītāja automašīnas numura rakstīja burtu «P» (no vārda «pjanica»), varētu uz numura rakstīt burtus «DZ» («dzērājs»). Miliši, tas gan būtu vareni, vai ne?

L. Kirillova

Uz lustīgu tikšanos Preses ballē!

Laikraksta «Novadnieks» 55 gadu jubilejas svinības kopā ar lasītājiem, reklāmdevējiem, pašvaldību vadītājiem, sponsoriem un citiem ielūgtajiem ciemiņiem notiks 2. aprīlī Riebiņu kultūras namā. Lai viegls dejas solis un labs garastāvoklis!

Līvānieši veidos savas pilsētas fotogaleriju

Līvānu novada domes Latgales mākslas un amatniecības centrs aicina fotogrāfus, māksliniekus, kā arī ikvienu, kurš prot un grib fotografēt, piedalīties fotoplenērā «Citi Līvāni».

Plenērs notiks mākslas dienu ietvaros no 16. aprīļa līdz 11. maijam ar domu tvert interesanto un saredzēt neredzēto, neievēroto, neierasto pilsētā. Līvāni, Līvānu iedzīvotāji, pilsētas ainavas, sadzīve, darba ainas, portreti un notikumi tiks tverti no neierastiem skatu punktiem un redzējumiem. Plenēra atklāšana paredzēta 16. aprīlī plkst. 12.00 mākslas un amatniecības centrā. Aptuveni pusmēnesi — līdz aprīļa beigām — dalībniekiem būs iespēja vērot pilsētas dzīvi un fotografēt savdabīgākos mirkļus. Interesantākās fotogrāfijas tiks izvirzītas izstādei un maija sākumā iesniegtas Latgales mākslas un amatniecības centrā. Izstādes atklāšana plānota 11. maijā un tā būs skatāma līdz pat Līvānu pilsētas svētkiem, kas šogad notiks 4. jūnijā. Interesantākās fotogrāfijas paliks Līvānu novada domes īpašumā, tādējādi tiks veidota pilsētas foto galerija, kas laika gaitā tiks papildināta. Arī Līvānu novada iedzīvotāji varēs izvēlēties savu fotogrāfiju — simpātiju, tās autors saņems skatītāju simpātiju balvu.

Plūdus kontrolēs

Līvānu novada domē ir notikusi sanāksme, kuras laikā izvērtēta situācija plūdu iespējamības jomā Līvānos.

Šobrīd situācija ir normāla, jo labvēlīgu laika apstākļu dēļ plūdi neveidojas — dienā saule pakāpeniski kausē sniegu un ledu, bet naktī temperatūra ir zem nulles. Tomēr jau šīs nedēļas beigās sinoptiķi sola siltāku laiku, un jāreķinās arī ar plūdu iespējamību. Veicamo pasākumu plānu sanāksmē pārrunās Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta, civilās aizsardzības, pašvaldības un citu dienestu speciālisti. Ir sagatavots plāns plūdu periodam, nepieciešamības gadījumā Līvānu novada dome ir gatava veikt iedzīvotāju evakuāciju. Atbildīgos speciālistus, ja nepieciešama glābšana vai evakuācija, var sazināt pa tālruni 5307273, 5344004 vai 112.

Šogad atšķirībā no citiem gadiem pašvaldības glābšanas vienību ekipējums ir uzlabojies, jo no rajona padomes budžeta piešķirti līdzekļi glābšanas laivas iegādei, kas jau atgādāta uz Līvāniem un tiks izmantota, ja radīsies vajadzība. Kā zināms, pērn tika aktualizēta problēma par laivu trūkumu, jo pašvaldības rīcībā nebija nevienas piemērotas laivas iedzīvotāju evakuācijas nodrošināšanai plūdu periodā.

Līvānu novada dome aicina individuālo māju iedzīvotājus, kuru mājas atrodas potenciālajā plūdu zonā, veikt kanalizācijas aku izsūkņēšanu, ko pēc pieprasījuma veiks pašvaldības komunālā dienesta speciālisti. Plūdu laikā neizsūkņētās kanalizācijas akas var radīt vides piesārņojumu un dažādu infekciju draudus iedzīvotājiem.

G.Kraukle,
sabiedrisko attiecību speciāliste
Līvānu novada domē

Bērnudārza «Pasaciņa» mazuļiem vasarā būs «atvaļinājums»

Arī šovasar Preiļu pirmsskolas izglītības iestādes «Pasaciņa» audzēkņiem vasarā būs mēnesi ilgs «atvaļinājums», jo atbilstoši novada domes deputātu lēmumam no 1. līdz 31. jūlijam bērnudārzs būs slēgts. Šajā laikā atvaļinājumā dosies arī bērnudārza darbinieki, bet telpās tiks veikts remonts.

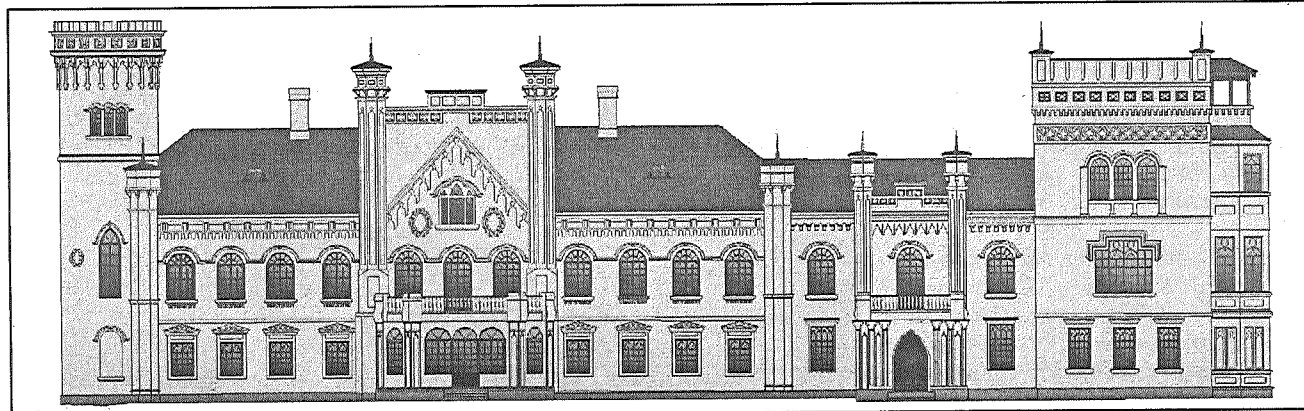
Apstiprināti Preiļu novada labiekārtošanas noteikumi

Preiļu novada domes deputāti apstiprinājuši jaunus saistošos labiekārtošanas noteikumus, kas būs spēkā visa novada teritorijā. Līdz ar to spēku zaudējuši līdzšinējie noteikumi.

Jauno noteikumu mērķis ir nodrošināt sanitārās tīrības un kārtības uzturēšanu Preiļu novada mājās un ēkās, parkos, skvēros, pagalmos, laukumos, uz ielām un trotuāriem, kapos, kā arī apstādījumu aizsargāšanu. Labiekārtošanas noteikumos ietvertas vairākas sadaļas: ielu, laukumu un ielu braucamās daļas uzkopšana; mājas un ēkas; apstādījumu uzturēšanas un aizsardzības noteikumi; zīmju, reklāmu, afišu un mazo arhitektūras formu izvietošana; kapsētu uzturēšana; mazdārziņi.

PREIĻU UN LĪVĀNU NOVADĀ

Preiļu pils – joprojām skaista un reāli atjaunojama

● Preiļu pils fasādes skice arhitektu biroja AIGA skatījumā.

Preiļu Nevalstisko organizāciju atbalsta centrā notika sabiedriskā apspriešana PHARE 2002 «Atbalsts projektu sagatavošanai» granta līguma «Preiļu pils un parka rekonstrukcija Darījumu centra izveidei» ietvaros. Novada iedzīvotājiem bija iespēja izteikt viedokli un savus priekšlikumus par Preiļu pils un parka tehniskā projekta skicēm.

Pagaidām – vairāk jautājumu

Bez projekta izstrādātājiem un novada domes ieinteresētajām personām uz skicē apspriešanu bija ieradušies vien kāds desmits pašvaldības iedzīvotāju, taču tas nebūt neliecina, ka cilvēkiem ir vienaldzīgs Preiļu daudz cietašs pils un skaistā parka tālākais liktenis. Pat tā daļa mūsu jaunās paaudzes, kas pili kopš bērnības atceras kā aplupušu ēku bez senās spozmes, ir pārliecināti, ka jādara viss, lai kādreizējais grāfu Borhu īpašums atplauktu un nestu ne tikai prieku acīm un sirdij, bet arī dotu reālu labumu pilsētai un novadam. Cita lieta, — ko šī projekta realizācija prasīs no mums, vietējiem iedzīvotājiem un nodokļu maksātājiem? Vai atjaunotās pils apsaimniekošana pašvaldībai būs pa spēkam? Visbeidzot, vai pils nebūs tikai elitāra izklaides un atpūtas vieta, no kuras novada ļaudīm būs likts turēties gabalu? Tie ir jautājumi, uz kuriem sabiedrība no novada domes deputātiem pagaidām nav saņēmusi skaidru un izsmelšu atbildi. Tāda netika sniegta arī skicē sabiedriskās apspriešanas laikā, kurā piedalījās novada domes priekšsēdētājs Jānis Egliņis, deputāts Vladimirs Ivanovs un domes attīstības plānošanas speciālisti.

Senās godības pēdas parkā

Ainavu arhitekte Ilze Māra Janelis Preiļu parku atzīst par vienu no potenciāli skaistākajiem Latvijā, kas izceļas ar vienīgi Latgalei raksturīgām īpatnībām. Viņa ir izpētījusi parka tapšanas vēsturi, senos plānus un ir sagatavojusi priekšlikumus vadlīniju

veidā parka rekonstrukcijai. Arhitekta aicina novada un Preiļu rajona iedzīvotājus, kuru īpašumā ir senie zīmējumi vai fotogrāfijas, kur redzama pils vai parka objekti, dalīties šajos materiālos ar projektētājiem. Trenēta speciālista acis var pamanīt daudz detaļas, kas varētu kļūt visai būtiskas rekonstrukcijas gaitā.

Liels skaists parks pilsētas vidū var kļūt par bagātību, ar ko lepoties, viņa saka. Taču atjaunošanas gaitā jābūt uzmanīgiem, jāprot izmantot jaunās iespējas, neizpostot senatnīgumu. Tas attiecas uz pievedceļu būvi, automašīnu stāvlaukumu un vietu ierīkošanu sabiedriskiem pasākumiem. Tā arhitekta sarunas gaitā ieteica veidot grants seguma celiņus, kas noklāti ar smalkām granīta šķembām (citviet izmantotās dolomīta šķembas sausā laikā rada putekļus). Lai pils un parka jaukumi būtu ļoti skatāmi un baudāmi arī vakarā, nepieciešams labs apgaismojums.

Pils stāvoklis ir tālu no ideāla

Arhitektu biroja «AIGA» speciālisti, kuri ir sagatavojuši pils rekonstrukcijas skicē, atzina, ka patreizējais būves stāvoklis ir tālu no ideāla, taču tas nav tik ļauns, lai no projekta realizācijas atteiktos. Pils pirmā un otrā stāva pārsegumi ir atjaunoti, taču konstatēts, ka vairākās vietās sienas nav nestspējīgas, tās nāksies nomainīt. Tāpat, liekot jumtu, vairākos posmos pavirši atjaunota dzegas josla, ko vajadzēs pārbūvēt, lai panāktu situāciju, kāda bija 19. gadsimta otrajā pusē. Jumta atjaunošanas procesā ir mainīts tā augstums (virs daļas ēkas tas ir

pusotru metru zemāk), spāres ir ieliekušās.

Pēc arhitektu domām, pils, lai gan daudz cietusi un laika gaitā pamatīgi izpostīta, tomēr saglabājusi ļoti daudz vērtīgu un senu detaļu, piemēram, daļu dzegu, logu apdari un ikonostasa fragmentus.

Arhitektu skatījums liecina, ka pils ir skaista un pašreiz reāli atjaunojama, pie tam, pelnījusi pietiekami greznu apdari, lai atgūtu kādreizējo spozmi.

Viesnīca konferencēm un atpūtai

Arhitektu biroja «AIGA» izstrādātais skicē projekts liecina, ka Preiļu pils varētu kļūt par trīszaigzņu prasībām atbilstošu viesnīcu ar vairākām transformējamām konferenču zālēm, virtuvi, kafējnicu, sporta, atpūtas un veselības uzlabošanas iespējām visdažādākajām gaudēm. Te varētu vienlaikus izmīnāt 60 līdz 70 cilvēkus.

Lai gan radies iespaids, ka pils ir ļoti liela, patiesībā tās platība ir samērā maza. Jāņem vērā, ja ir iecere pili izvietot trīszaigzņu viesnīcas prasībām atbilstošus numurus, tiem ir noteikti normatīvi ar atbilstošu istabiņu platību, tualeti un dušas telpām. Tas ierobežo iespējas palielināt numuru skaitu.

Pēc sagatavotā skicē projekta redzams, ka pils pirmajā stāvā iespējams izvietot transformējamu konferenču zāli. Ēkas labajā pusē varētu būt telpas sporta pasākumiem un atpūtai – sauna, baseins ar pretstraumi un džakuzi, ģērbtuves, kreisajā pusē – kafējnicā un virtuve. Būs ierīkots lifts uz augšējiem stāviem invalīdiem un apkalpojošajam personālam.

Pils otrajā stāvā arhitekti iecerējuši divvietīgu viesnīcas numurus, telpas mācībām, atpūtai (piemēram, biljarda zāle). Bēniņos būs iespējams ierīkot vēl vairākus vienīcas numurus, kā arī lasītavu un kamīnzāli.

Eiropas finansējums – vienīgā iespēja

Preiļu pils ir vēstures piemineklis, tāpēc nevar būt pamata bažām, ka pēc tās atjaunošanas pils varētu būt slēgta apmeklētājiem, vietējiem iedzīvotājiem. Kopā ar labiekārtoto parku tā būs brīvi pieejama apskatei un atpūtai, skaidro Preiļu novada domes attīstības plānošanas nodaļas speciāliste Sanita Meļko.

Tomēr līdz šim galarezultatam vēl ir tālu. Pēc pils un parka atjaunošanas skicē sabiedriskās apspriešanas, kurā tika izskatīti vairāki arhitektu piedāvājuma varianti, tiks izstrādāts detalizēts tehniskais projekts ar visām nepieciešamajām darbu tāmēm. Atbilstoši noslēgtajam līgumam tas jāiesniedz novada domē līdz šī gada 1. jūnijam. Parāli tam tiek gatavots pieteikums atklātajam konkursam Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējuma saņemšanai aktivitātē «Kultūras un vēstures mantojuma efektīva izmantošana tūrisma attīstībā». Kā pastāstīja S.Meļko, kopējais šai aktivitātei paredzētais līdzekļu apjoms ir 10 miljoni latu, pie tam, tiks atbalstīti tikai desmit projekti, kas jārealizē līdz 2008. gada 31. augustam.

Veiksmes gadījumā preiļu projekts varētu saņemt vienu miljonu latu Eiropas līdzekļu. Pievienojot tam līdzekļus 25% apmērā (puse no tiem – valsts finansējums, otra puse – pašvaldības vai privātais kapitāls), līdzekļu apjoms ir pietiekams, lai pils atjaunošanas projekts lielā mērā tiktu īstenots. Paredzams, ka atklātā konkursa rezultāti varētu būt zināmi jau līdz šī gada rudenim.

Latvijā ir lieliski piemēri, kur atjaunotas un vietējā dzīvē un uzņēmējdarbībā veiksmīgi iekļāvušās līdzīgas pils – vēstures un arhitektūras pieminekļi, piemēram, Dikļu, Bīriņu un Igates pils.

L.Kirillova

IZGLĪTĪBA

Skolas attīstība turpinās

● Rudzātu speciālās internātpamatskolas direktors Edgars Vaivods izteica gandarījumu, ka starp visiem pretendentiem, kas bija pieteikušies konkursā uz skolas direktora amatu, mācību iestādes kolektīvs devis priekšroku viņam. Darba biedru atbalstam bija izšķiroša nozīme konkursa komisijas lēmuma pieņemšanā. Kolēģu uzticība jāattaisno, uzskata Edgars Vaivods.

Pirmie mēneši direktora amatā

Rudzātu speciālās internātpamatskolas direktors Edgars Vaivods šajā amatā aizvadījis pirmos mēnešus un pamazām iejūtas plašās skolas saimniecības galvenā saimnieka lomā. Jaunie pienākumi uz daudzām lietām likuši paskatīties no citādāka skatupunkta nekā iepriekš, kad Edgars Vaivods skolā strādāja par pedagogu un pasniedza amatu mācību zēniem. Šīs skolas audzēkņiem ir ļoti svarīgi iemācīties darīt praktiskas lietas, kas varētu noderēt dzīvē ne tikai pašu mājās, bet arī kā darba prasme, ar ko nopelnīt. Edgara Vaivoda un vecāko klašu zēnu rokām pie skolas tika uzbūvēts un iekārtots rotaļu laukums. Skolā Edgars Vaivods ir nostrādājis sešus gadus. Direktora amatā – kopš 17. janvāra. Jaunais direktors jau ir izvirzījis galvenām kārtām veicamos darbus. Viens no tādiem – profesionālo izglītības programmu akreditācija, lai 9.

● Skolas ēdināšanas bloka darbiniecēm patlaban sagādāti vislabākie darba apstākļi, lai maltītes vienmēr būtu kārdinoši garšīgas un sātīgas. Foto: M. Rukosjuvs

klases absolventi divgadīgā apmācību kursā varētu apgūt noderīgas profesijas. Zēniem būs iespēja skolu beigt ar galdnieka palīga, bet meitenēm – ar pavāres palīdzes kvalifikāciju. Veicamo uzdevumu sarakstā ir arī fizioterapijas kabineta izveidošana jaunuzceltajā rehabilitācijas centrā.

Kaut arī skolas dzīvi ļoti pārzina arī iepriekš, tomēr kā vienu no tādām lietām, ar ko līdz šim nebija nācies saskarties, direktors minēja sadarbību ar pašvaldībām, bāriņtiesām un pagasttiesām, jo audzēkņu kontingentu veido daudz pašvaldību bērni. Trešo daļu no audzēkņu skaita sastāda bērni. Arī tādi, kuru vecāki gan ir dzīvi, bet bez tiesībām rūpēties par bērnu. Tikai vienai no mātēm pēdējā laikā šīs tiesības atgriezās. Šīs skolas direktora rūpes par saviem audzēkņiem nebeidzas ar to brīdi, kad aiz viņiem aizvērusās mācību iestādes durvis. Ir jāseko līdzi, kā pašvaldība, no kuras audzēkņi bija ieradies, jaunieši nodrošina ar dzīvesvietu, kā sociālie darbinieki palīdz iekārtoties. Audzēkņu skaits šogad ir 90, ieskaitot arī to bērnu grupiņu, kas mācās un nodarbojas Preiļos.

Skolas pedagogi regulāri paaugstina savu kvalifikāciju. Martā trīs dienu kursi bija organizēti skolā uz vietas, te ieradās Pieaugušo tālākizglītības centra pasniedzēji, kas papildināja skolotāju zināšanas audzināšanas jautājumos. Tā iznāk ērtāk, nekā 39 pedagogiem braukt uz mācībām ārpus skolas. Arī vasarā tiek plānoti kursi. Šīs skolas pedagogi ir izgājuši B1 kursu, kas nozīmē, ka iegūtas zināšanas un apliecība, kura dod tiesības strādāt speciālajā skolā. Vasarā paredzētajos B2 kursos kopā ar pedagogiem mācīsies arī direktors, un pēc tam viņi saņems sertifikātus. Skolas pedagogiem vajadzīgas pamatīgas psiholoģiskās un medicīniskās zināšanas. Pedagogu kolektīvs aktīvi piedalās sporta un kultūras dzīves notikumos gan rajona, gan visas valsts mērogā, kā arī organizē tos savās mājās. Rudzātu internātpamatskolā regulāri tiek rīkotas rajona

mēroga futbola sacensības. Šogad čempionātam ir savdabīga jubileja – 15 gadi, kopš tas tiek rīkots Rudzātu internātpamatskolā. Martā skola uzņēma novasa spēlētājus no visām valsts speciālajām internātskolām. Regulāri te organizē J.Pauniņa piemiņas mačus dambretē.

Edgars Vaivods nupat atgriezies no izglītojoša un pieredzes brauciena uz Austriju, ko organizēja Izglītības un zinātnes ministrijas valsts pedagoģiski medicīniskā komisija. Latvijas pedagogiem bija iespēja iepazīties gan ar Austrijas vispārīgizglītojošajām, gan arī speciālajām skolām. Edgars Vaivods pašvaldību vēlēšanās kļuvis arī par Rudzātu pagasta padomes deputātu.

Ēka maina izskatu

Pirmajos darba mēnešos jaunais direktors turpina arī savas priekšgājējas uzsāktos vērienīgos projektus. Tagad galvenais uzdevums ir skolas galvenā korpusa savešana kārtībā. Šim nolūkam jāmeklē līdzekļi, kas tiks darīts gan, izmantojot līdzšinējo Latvijas Bērnu fonda atbalstu, gan arī, lūdzot no Izglītības un zinātnes ministrijas. Šoziem skolas ēkā uzsākta apkures sistēmas maiņa. Uzstādīti jauni radiatoru, tuvākajā laikā sāksies apkures katlu maiņa. Pēc jaunā gada pamatīgi pārbūvētas divas mācību korpusā esošas tualetes.

Jaunu un modernu izskatu ieguvusi skolas ēdināšanas bloks. Līdzekļi šiem darbiem iegūti ar Latvijas Bērnu fonda atbalstu. Ēdamzāles telpā uzstādīti apaļi, gaiša koka galdi, pieskaņoti ķebļi. Mēbeles ieturētas tādā pat stilā, kā kopmītņu istabās. Bērni te ieturas trijās maiņās, līdz ar to ēdamtelpā nav pārbļvētības un saspīestības.

Par jaunajiem darba apstākļiem priecīgas ir pavāres, kas skolas saimes un arī to ciemiņu, kas vēlas nodedzēt mācību iestādē tapušās pusdienas, uzmanību izpelnījušas ar sārtīgām, garšīgām maltītēm mājas ēdienu stilā. Atbilstoši pašreizējām sanitārajām prasībām virtuvē iekārtotas atsevišķas telpas dārzeņu un gaļas apstrādei, gatavajiem produktiem. Skola nopirkusi elektrisko maizes griezamo iekārtu, ar kuru sašķēlēt var ne tikai klaipņus, bet arī, piemēram, gurķi, desu, uzstādīta jauna plīts, elektriskā panna paliela galdiņa izmēros, kartupeļu mizojamā iekārta, trauku mazgājamā mašīna, divi jauni ledusskapji. Virtuves darbiniecēm ar rokām vairs nav nedz jāmizo kartupeļi, nedz jāgriez maize vai jāmazgā šķīvji un karotes.

Ēdienkarte skolas saimes barošanai tiek sastādīta uz nedēļu, kaloriju daudzumu kontrolē skolas medmāsa. Bet par to, lai viss paredzētais nonāktu brokastu, pusdienu un vakariņu galdā, gādā pavāre Nellija Batarāga ar palīdzēm Līgu Vaivodi un Ivetu Dolgais.

Talantīgajam akordeonistam otrā vieta valstī

Jēkaba Graubiņa Līvānu mūzikas skolas 2. akordeona klases audzēkņi Jānis Jačmenkins atzīts par vienu no labākajiem jaunajiem mūziķiem valstī. Latvijas mūzikas skolu akordeona klases audzēkņu valsts konkursā jaunākajā grupā zēns ieguva otro vietu. Konkurss notika VIII Starptautiskā akordeonistu festivāla ietvaros, kurš bija organizēts Limbažos. Uz festivālu bija ieradušies ciemiņi no Lietuvas, Igaunijas, Baltkrievijas, Krievijas, Polijas, Ukrainas, Vācijas un arī Latvijas mūziķi.

● Jānim Jačmenkinam 2005. gads nesis panākumus: pirmo vietu reģionālajā akordeonistu konkursā un otro vietu – valsts mērogā.

Jāņa Jačmenkina skolotājs ir Gunārs Luriņš. Zēnam mūzika patīk jau kopš bērnības. No četrus gadu vecuma Jānis dziedāja vokālajā ansambli «Cālis», vairākkārt piedalījies Līvānu novada sarīkotos kā solists. Kad zēns paaugās, viņam radās vēlšanās apgūt kādu mūzikas instrumentu. Jānis izvēlējās akordeonu, un joprojām ir uzticīgs savai izvēlei. Zēnam patīk muzicēt kopā ar brāli, kurš spēlē saksofonu, viņš labprāt piedalās arī skolas akordeonistu orķestrī.

Jāņa talants un darba spējas nesušas labus rezultātus arī citos konkursos. 2004. gadā viņš ieguva pirmo vietu Starptautiskajā akordeonistu konkursā «Naujene 2004», bet šogad kļuva par uzvarētāju reģionālajā akordeonistu konkursā Daugavpilī.

Gatavo spēles vides iepazīšanai

Izziņas spēļu konkursa «Iepazīsti vidi» rajona posmā, ko organizēja rajona bērnu un jauniešu centrs, vērtēšanai tika piedāvātas 12 pašgatavotas spēles. To autori bija astoņu izglītības iestāžu audzēkņi. Šāda veida konkurss valstī notika jau ceturto gadu. Preiļu rajons bija viens no pirmajiem, kas tajā sāka piedalīties un arī konkursu savās mājās rīkoja jau ceturto reizi. Konkursa nolikumā paredzēts, ka dalībniekiem jāgatavo viena izziņas spēle, kas var būt dažāda pēc formas – lomu spēle, galda, imitācija, kustību, datorspēles, bet ar domu, ka bērni ar tās palīdzību mācītos lietderīgi pavadīt savu laiku.

Konkursu vērtēja nopietna žūrija, kurā darbojās rajona bioloģijas un vides metodiskās apvienības vadītāja Lidija Šatilova, Vārkavas vidusskolas bioloģijas skolotāja, Dabas draugu kluba vadītāja Helēna Piziča, kā arī rajona izglītības pārvaldes interešu izglītības un jaunatnes lietu speciāliste Aiga Budriķe. Trijām no skolēnu sagatavotajām spēlēm tika piešķirti atzinīgi vērtējumi. Tos saņēma Sutru pamatskolas skolēnu sagatavotās spēles «Vides labirinti» un «Mājdzīvnieki». Trešo atzinīgo vērtējumu ieguva Jersikas pamatskolā tapusi spēle «Ceļojums ar bitīti Medainīti un bitīti Lidonīti». Tajā bija plaši aptverta bišu dzīve folklorā: ticējumos, tautas dziesmās, miklās, bija jānoteic dravnieku darba rīki, jāuzmin bišu produkti. Bet galveno diplomu saņēma Preiļu 1. pamatskolas skolniece, kas bija sagatavojus spēli

«Preiļu parks». Ar tās palīdzību par parku var iegūt daudz informācijas, — gan par tā vēsturi, gan bioloģiju, gan pasākumiem, kas nepieciešami parka sakopšanai. Šīs spēles autores ir Daiga Lindiņa, Jolanta Bramane, Iluta Čača, Gunta Zepa, bet skolotāja konsultante — Digna Prodniece.

«Preiļu parks» ir galda spēle. Meitenes bija sagatavojušas parka attēlus, kā arī pārsteiguma momentus spēlētājiem. Spēles princips balstās uz pārvietošanos pa spēles laukumiņiem atbilstoši mestā spēļu kauliņa cipariem. Atkarībā no tā, uz kura laukumiņa spēlētājs nokļūst, iegūstama dažāda informācija, par kuriem saņemami žetoniņi. Iespējams apstāties arī uz riska laukumiņa, un tad spēlētājam jātiek galā ar dažādām situācijām.

Izziņas spēlēs, kā stāstīja rajona bērnu un jauniešu centra metodiķe Ingūna Patmalniece, jābūt ietvertiem trim komponentiem: informācijai par vidi, zināšanām, ko spēlētājs var iegūt spēles laikā, kā arī azarta iespējām. Viņa atzina, ka Preiļu 1. pamatskolas skolniece sagatavotajā spēlē šie visi trīs faktori darbojas.

Šādu spēļu izveidošana nemaz nav tik viegla, teica Ingūna Patmalniece. Vieniem spēlēs izmantots ļoti bagāts izziņas materiāls, bet pietrūkst interesantuma. Citam spēle sanākusi aizraujoša un azartiska, bet pamaz informācijas.

Spēles «Preiļu parks» autores ar savu darbu 29. aprīlī pārstāvēs rajonu valsts mēroga konkursā Rīgā.

APSVEIKUMI

Audz laimīgs, mazais!

Līvāniešu Mališevu ģimene šogad Liieldienas svinēja kuplākā pulcinā nekā iepriekšējos gados, jo svētku priekšvakarā mājup no Preiļu dzemdību nodaļas tika pārvesta jaundzimusi meitiņa. Māmiņa Ginta stāstīja, ka meita, kura pasaulē nāca 22. martā, viņai pašai bijusi kā dzimšanas dienas dāvana. Tomēr mazulīte mammai ļāvis izjust gaviļnieces priekus un pasaulē nākusi dienu vēlāk. Dzemdību nodaļā fotografēšanas brīdī jaundzimusi bija vēl bez vārda, jo lemsanas tiesības, kā saukt mazo, būšot astoņgadīgajam brālim Sandim un četrgadīgajai mātai Elinai, kā arī tētim Uldim. Meitiņu paredzēts kristīt pēc luterāņu tradīcijām.

Mazulīte ir trešais mazbērns arī vecvecākiem Staņislavai un Edgaram, Annai un Ēvaldam.

Riebiņu novada Rušonas pagasta jaunākais iedzīvotājs pamanījās nākt pasaulē kā ista Liieldienu dāvana – tieši pirmajā svētku dienā, 27. martā. Laimīgā māmiņa Sanita Kovalova stāstīja, ka apsveikumu svētkos saņēmusi no dzemdību nodaļas personāla, bet pēc tam Liieldienu svētku un krāsotās olas atveduši arī ģimenes locekļi. Par dēla piedzimšanu lepns jūtas tētis Igors, bet māsiņas Viktorija un Katrīna aktīvi piedalās vārda izvēles procesā. Māmiņa stāstīja, ka viņai un vecākajam meitām patīkot vārds Lauris, bet tētis savu dēlu gribot saukt par Aleksandru. Galīgā izvēle līdz mājupdošanās brīdim vēl nebija notikusi.

Mazulīti paredzēts kristīt pēc katoļu tradīcijām Aglonas bazilikā.

Otrās Liieldienas, 28. martu par savu dzimšanas dienu izvēlējās mazā Gabriela. Viņas māmiņa Kristīne Repša-Kondratjeva teica, ka arī vecākā māsiņa – Amanda pirms pieciem gadiem pamanījies piedzimt svētku dienā – 1. maijā. Gan Gabrielai, gan Amandaī nākot pasaulē, Kristīnei līdzās bija meitu tētis Genādijs. Meiteņu mamma atzīst, ka viņai grūti iedomāties, kā šādās stundās iztikt bez vīra atbalsta un palīdzības, jo viņai tā bijusi ļoti vajadzīga.

Kristīnes darba vieta ir Krāslavas rajona prokuratūra, kur viņa ieņem virsprokurores amatu. Genādijs strādā Preiļu policijas pārvaldē. Ģimene dzīvo Aglonas pagastā. Meitiņu audzināšanā galvenie palīgi ir Kristīnes vecāki Staņislava un Jānis, savas mazmeitiņas mīl arī vecmāmiņa Vera. Mazulīti paredzēts kristīt Aglonas bazilikā.

Raudot bērni pārvar spriedzi

Mazuļiem, kuri raudot atstāti bez mierinājuma, vēlākajos gados var būt uzvedības traucējumi

Bērni, kuri pēc triju mēnešu vecuma turpina bieži raudāt, dara to bez acīm redzama iemesla un netiek mierināti un apmieroti, var piedzīvot attiecību problēmas, un viņiem var tikt konstatēts pazemināts intelektuālais koeficients (IQ).

To, kā bērna raudulīgums noved pie uzvedības un intelektuālās attīstības traucējumiem, izpētījuši ASV Nacionālās veselības institūta pētnieki, kuri kopā ar kolēģiem no Norvēģijas Zinātņu un tehnoloģiju institūta apzināja 327 mazuļus un viņu vecākus, raksta BBC. Viņi bijuši vienprātīgi, ka sešu līdz 13 nedēļu vecu zīdaiņu raudāšanai parasti ir kāds izskaidrojums, visbiežāk – kolikas. Taču, ja mazulis arī vēlākajos mēnešos ir raudulīgs, tad vēlāk viņa IQ ir par aptuveni deviņiem punktiem zemāks nekā vienaudžiem. Viņi ir arī mazāk apķēriģi, hiperaktīvi vai ar dažādām disciplīnas problēmām.

Raud, jo pateikt vēl neprot

Pirms sākt uztraukties par zīdaiņu raudām, jāpieņem, ka tas nav nekā ārkārtējs, saka pediatrs Egils Zālītis. Kamēr mazulis nav iemācījies smieties, spiegt un savā valodā runāties, vienīgais veids, kā viņš var izrādīt, ka kaut kas nav pa prātam, ir raudāt. Pirmajās nedēļās raudāšana pieaug, un ap sešu nedēļu vecumu zīdains raud apmēram trīs stundas dienā, pārsvarā vakaros. Ar laiku vecāki pēc raudāšanas tonalitātes sāk atpazīt raudāšanas īsto cēloni – slapji autiņi, izsalkums, aukstas kājas, nogurums vai vienkārši ilgāks pēc mātes vai tēva mīlestības. Ja vien māmiņa un tētis atpazīst raudāšanu, tad to var mierīgi novērst, pabarojot, nomainot autiņbiksītes vai vienkārši samīļojot.

Psihologe, kas specializējusies darbā ar bērniem viņu pirmajā dzīves gadā, uzskata, ka uz bērna raudām vienmēr vajag reaģēt ar mīlestību. Taču vienlaikus iesaka vecākiem pārlietu nesatraukties, jo bieži raudāšana ir kā dabiska atslābināšanās mehānisms, kā bērni palīdz sev tikt galā ar kādu satraucošu pieredzi. Šādi mazie atbrīvojas no spriedzes. Raudāšana ir viena no bērna pamatvajadzībām.

No raudāšanas līdz drošības izjūtai

2002. gadā Lielbritānijas zinātnieki izpētīja, ka bērniem, kuri zīdaiņa vecumā ir daudz raudājuši, 14 reizi biežāk nekā pārējiem ir uzmanības deficīta izraisīta hiperaktīviāte, raksta BBC. Zinātnieki pieļauj iespēju, ka šiem bērniem mazulīša vecumā ir grūtības regulēt savas emocijas un pašiem

nomierināties, viņi to var izdarīt tikai ar vecāku palīdzību.

Lielbritānijas pētnieki ir pārliecināti – ja nekontrolēta raudāšana mazajam tiek atklāta vecumā līdz sešiem mēnešiem, tad vecāki vēl var to pārvarēt un panākt, lai bērns kļūtu mierīgs. Šādiem mazuļiem esot vajadzīga ļoti stingra un izteikta dienas rutīna. Ir zīdaiņi, kuri pat trokšņainā ballītē spēj iemigt un mierīgi čučēt, taču ir mazuļi, kuriem ir grūti pieņemt pat vismazākās izmaiņas viņu ikdienas kārtībā. Viņiem vajadzīga striktas, regulāras un vienlaikus siltas mīlestības pilnas vecāku rūpes. Mātei un tēvam tas var būt ļoti grūts laiks, jo viņiem jābūt gataviem jebkurā brīdī mierināt savu raudošo mazuli, nesagaidot nekādas tūlītējas pozitīvas emocijas.

Psihologe nekontrolēto raudāšanu saista ar to, kā vecāki reaģē uz bērna vajadzībām. Ja mazulim tiek ļauts ilgi un bezpalīdzīgi raudāt, pastāv risks, ka bērnam un vecākiem neizveidosies uzticēšanās pilnas attiecības. Lātvijā esot daudzī pētījumi, kas pierāda, ka nedrošā piesaiste, kas veidojusies zīdaiņa vecumā, negatīvi ietekmē bērna attīstību. Bērns, kurš zīdaiņa vecumā iegūš pārliecību, ka uz māmiņu un tēti nevar paļauties un ka šī pasaule nav «droša vieta», vēlāk to var paust arī nedisziplinētībā. «Katrā ziņā vecāku uzdevums būtu mācīt bērnam pamazām tikt pašam galā ar savām lielajām emocijām, taču zīdaiņa vecumā viņiem uz bērna raudāšanu vienmēr vajadzētu reaģēt,» norāda psihologe.

Pirmajā dzīves gadā bērnu nav iespējams izlutināt

Vecāki mēdz uztraukties, vai tikai viņi mazuli neizlutinās, nepārturēti reaģējot uz viņa raudāšanu, ņemot mazo sev blakus gultā, aijājot uz rokām un mīļojot. Pirmajā dzīves gadā bērnu nav iespējams izlutināt, uzskata psihologe. Bērnam nevar būt par daudz vecāku tuvuma un mīlestības.

Arī pediatru vairākums uzskata, ka raudošo mazuli vecākiem vienmēr jāpaņem rokās un ar mierīgu runāšanu, mīļiem glāstiem vai lēnu pastaigu pa istabām jānomierina. Taču no sešu mēnešu vecuma jāuzmanās, lai mazuļa atkarība no vecākiem nebūtu tik liela, ka viņam nav iespējams veidot pašnomierināšanās spējas. Bērnam ir jāiemācās iemigt patstāvīgi savā gultiņā. Svarīgi arī apziņāties, ka bērnam nav vajadzīga perfekta mamma. Ja mamma kļūdās, minot, ko īsti mazajam vajag, viņš ir spiests mēģināt to pateikt citādā veidā.

Ja mazais raud vairāk nekā trīs stundas dienā un nomierināšana nelīdz, iespējams, mazulis cieš sāpes, kolikas, viņš ir saslimis, viņam ir aizcietējums vai emocionāla pārslodze, un tādā gadījumā tomēr vajadzīga ārsta palīdzība.

(Saisināti no «Diena»)

DER ZINĀT

Ak, šis nejaukais herpes vīruss

Herpes simptomus pirmais aprakstīja jau Hipokrāts pirms vairāk nekā diviem tūkstošiem gadu. Izcilais senatnes zinātnieks arī deva vīrusam šo nosaukumu, kas tulkojumā no grieķu valodas nozīmē «rāpot». «Rāpojošais» vīruss ir neticami vilgīgs, tāpēc līdz šim laikam palicis neiznīcināts.

Infekcijas izraisītājs ir tik mazīgs, ka tam nesagādā nekādas pūles «ierāpot» cilvēka organisma šūnā un atrast tur siltu vietīņu. Līdz ar šūnu dalīšanos vairojas arī vīruss, tāpēc kopš pirmās saskaršanās ar infekciju cilvēks kļūst par herpes vīrusa saimnieku uz visu mūžu. Diemžēl pagaidām nav iespējams no tā atbrīvoties. Viltīgais šūnu iekšējais parazitārs uzturas nervu sistēmā un gaida tur brīdi, kad varētu sākt darboties.

Zinātnieki noskaidrojuši, ka pasaulē tikai 5% cilvēku ir neuzņēmīgi pret šo vīrusu. Herpes ir atdodams jebkurā cilvēka fizioloģiskajā šķidrūmā: asarās, siekalās, asinīs, urīnā, sviedros. Tāpēc inficēties ar šo vīrusu ir vienkāršāk par vienkāršu – skūpstoties vai jebkura cita fiziska kontakta veidā un pat caur placentu. Visbiežāk inficēšanās notiek slimības saasinājuma periodā, lai gan tas iespējams arī tad, ja spilgtu slimības izpausmju vēl nav. Par vīrusa iekļūšanu organismā var liecināt tādas pazīmes kā niezēšana un dedzināšana, drebuļi, vājums, slikta pašsajūta.

Iekļuvis cilvēka organismā, vīruss paliek tur uz visiem laikiem, te piekļūstot, te izraisot saasinājumus. Slimības recidīviem var būt dažādi iemesli: pārkaršana vai pārslāšana (pirtī vai pludmalē), stresa situācijas, saaukstēšanās slimības, alkohola lietošana, grūtniecība, hormonālais cikls, slikts uzturs un tā tālāk.

Herpes vīrusi var būt divu veidu. Pirmais rada izsitumus uz lūpām, deguna sienaiņām, otrs – uz dzimumorgāniem. Inficēšanās ar pirmā veida vīrusu parasti notiek cilvēka dzīves pirmajos trijos gados. Ar otrā veida vīrusu parasti inficējas dzimumkontakta ceļā. Pirmais šī veida gadījums reģistrēts un pierakstīts 1700. gadā visai izcilai un zināmāi personai – Ludviķim XIV, kas bija kļuvis slavens ar savām neskaitāmajām uzvarām milas frontē. Kopš tā laika ģenitāliju herpes vīrusu sauc par «francu karaļa slimību». Diemžēl nosaukums skandāli daudz jaukāk nekā patiesībā jūtas slimnieks. Vīruss parasti izsauc slimniekam ne tikai fiziskas sāpes un diskomfortu, bet rada arī citas problēmas, kas saistītas ar nervu sistēmu. Kaut gan kopumā dzimumorgānu herpes vīruss ir sastopams tikai 10% gadījumu, pēdēja laikā to jau sāk uzskatīt par epidēmiju.

Gadu simtiem herpes vīrusu uzskatīja, lai gan par nepatīkamu, tomēr ne īpaši bīstamu saslimšanu. Pašlaik zinātnieki savu viedokli ir radikāli izmainījuši. Noskaidrots, ka visparastākais her-

pes vīruss var izsākt centrālās nervu sistēmas saslimšanas, faringītu, laringītu, hronisku bronhītu, sirds un asinsvadu sistēmas, kuņģa un zarnu trakta, kā arī urīnceļu saslimšanas. Vīruss nopietni iedarbojas arī uz imūno sistēmu, kas vājina organisma aizsargspējas. Ļoti bīstams vīruss ir gadījumos, kad, neievērojot personīgās higiēnas prasības, tas inficē acis. Tādos gadījumos var iestāties pat aklums.

Lai gan no slimības izraisītāja tikt vaļā nav iespējams, var nelaut tam radīt saasinājumus. Ja «austumpumpas» parādās tikai vienu vai divas reizes gadā, pietiek ar dažādu pretvīrusu krēmu lietošanu, var izmantot speciālas ziedes. Ja slimības saasinājums ir biežāk, jāsaņem nostiprināt imunitāti. Racionāls uzturs, fiziska aktivitāte, pastaigas svaigā gaisā un atteikšanās no kaitīgiem ieradumiem palīdzēs samazināt infekcijas uzliesmojumu skaitu. Medīķi iesaka arī mazāk ļauties stresiem.

Imunitātes paaugstināšanai medīķi iesaka lietot augu valsts preparātus, B₁₂ grupas vitamīnus. Taču labāk padomu lūgt savam ģimenes ārstam.

Svarīga loma ir uzturam. Zinātnieki pierādījuši, ka slimības uzliesmojumus var samazināt, lietojot uzturā produktus, kas satur lizīnu. Tieši lizīns bremzē vīrusa vairošanos. Jāiegaumē, ka šokolādē, rozīnēs, arahisa riekstos ir daudz vielu, kas stimulē herpes vīrusa aktivitāti.

Pēc preses materiāliem

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

EASTCON AG LV — starptautisku reputāciju
ieguvuša koncerna izaicinājums tieši Tev!

Darbības paplašināšanai meklējam
Klientu konsultantus
Latgales reģionā

Mēs vēlamies pretendētus ar:

- vidējo vai augstāko izglītību (vēlams pedagogisko);
- radošu garu un atvērtību;
- pozitīvu attieksmi pret darbu un dzīvi;
- B kategorijas autovadītāja apliecību.

Mēs piedāvājam:

- fiksētus ienākumus, kas pārsniedz vidējos;
- interesantu un dinamisku darbu, kas dod iespēju brīvi plānot savu laiku un atalgojumu;
- starptautisku karjeru;
- patiesu gandarījumu, strādājot ar augstas kvalitātes ekskluzīvu produkciju;
- kvalitatīvas, regulāras apmācības;
- strādāt nepilnu slodzi.

Izvēlies savai nākotnei labāko!

Pieteikumu un CV gaidām līdz 10. 04. 2005.:

- ♦ SIA «EASTCON AG LV»
Jūrmalas 14, Piņķi, Babītes pag., Rīgas raj., LV-2107
- ♦ e-pasts: eastcon@eastcon.lv
- ♦ fakss 7913136

Konfidencialitāti garantējam.

Sakarā ar jaunas un perspektīvas rūpnīcas
būvniecību Jēkabpilī

SIA «Gaujas Koks» piedāvā interesantu darbu:

- Sertificētam būvdarbu vadītājam,
- Būvdarbu vadītāja palīgam,
- Darba aizsardzības speciālistam.

Obligāta iepriekšēja darba pieredze.
Piedāvājam konkurentspējīgu atalgojumu.
CV un pieteikuma vēstuli lūdzam sūtīt uz
e-pastu: personals@gk.lv vai pa faksu 7803525,
uzziņas pa tālr. 7803484, 9226263.
Kontaktpersona Velga Lapševska

2005./2006.m.g. Ogres profesionālajā vidusskolā ar pamatzglītību
var iegūt profesionālo vidējo izglītību un šādas kvalifikācijas:

Izglītības programma	Iegūstamā kvalifikācija
Datorsistēmas	Datorsistēmu tehniķis
Elektronika	Elektronikas tehniķis
Grāmatvedība	Grāmatvedis
Sekretariāta un biroja darbs	Sekretārs
Kokizstrādājumu izgatavošana	Būvizstrādājumu galdnieks

Mācību ilgums — 4 gadi. Skolai ir dienesta viesnīca un kafējnīca.
Informatīvās dienas — 6. aprīlī un 18. maijā plkst. 11.00
Dokumentu pieņemšana no 13. jūnija.
Upes prospekts 16, Ogre, LV-5001, tālr. 5024479, 5035911;
e-pasts: ag1@ogre.apollo.lv; <http://www.opv.lv>

Rēzeknes Augstskola

2005. gada 8. aprīlī aicina interesentus uz
INFORMĀCIJAS DIENU:

plkst. 10.00 Ekonomikas un Inženieru fakultātēs
(Atbrīvošanas alejā 90, aktu zālē)

plkst. 12.00 Pedagoģijas un Humanitāro un juridisko zinātņu
fakultātēs (Atbrīvošanas alejā 115, aktu zālē)

Gaidāmi muzikāli pārsteigumi, mini
konkursi un, protams, balvas!

Papildus informācija
pa tālruniem 46 22911, 46 22881
www.ru.lv

IZVĒLIES PIEPILDĪT SAVAS IECERES!

SIA «Piebalgas Tekstils» pret vilnu (mazgātu) un naudu reali-
zēs segas, aizkarus, dzijas. 6. aprīlī Galēnos 9.00, Trūpos
10.00, Lomos 10.30, Stabulniekos 11.00, Smelteros 11.30,
Prikujos 12.00, Rudzatos 13.00, Rožupē 13.30, Vanagos
14.00, Sutros 15.00, Līčos 15.30. 7. aprīlī Rušonā 8.30,
Aglonā 9.00, Jaunaglonā 11.00, Ārdavā 12.00, Pelēcos 12.30,
Arendolē 13.00, Upmalā 14.00, Vārkavā 15.00. Tāl. 6241410.

Latgales Finanšu un investīciju kompānijas
Preiļu filiāle piedāvā
✓ kredītus pret nekustamo īpašuma ķīlu.
Preiļi, Raiņa bulvāris 13, 300. kab. poliklīnikā.
Līvānos (tikai otrdienās, iepriekš jāpiezvana)
kultūras nama ēkā. Tāl. 5324164, 8345847.

SIA «Ranko» iepērk
mājlopus dzīvsvārā.

Samaksa tūlītēja.
Tāl. 42807, 9161121.

Z/s «Ošmala» lopkautuve iepērk
liellopus, jaunlopus, teļus, aitas.

Samaksa tūlītēja.
Tāl. 9128032, 9137055.

Резекненский филиал
БРИ
проводит обучение по
программам:

- Правоведение
- Связи с общественностью (RP)
- Управление предпринимательской
деятельностью
специализации:
- Менеджмент (управление фирмой)
- Информационные системы в
управлении.

Форма обучения — вечерняя.

Срок обучения — 4-4,5 года.

Язык обучения — русский, латышский.

День карьеры 07.04.2005 в 16.00

День открытых дверей:
09.04.2005 в 12.00

Адрес: Дарзу 21/17, Резекне, LV-4600

Тел. 46-24896, 46-24741, 6481642

e-mail: bki_rez@rez.edu.lv

BKI
Rēzeknes filiāle
īsteno programmas:

- Tiesību zinātnes
- Sabiedriskās attiecības
(Public Relations)
- Uzņēmējdarbības vadība
specializācijas:
- menedžments (firmas vadība)
- informācijas sistēmas vadība

Studiju forma — vakara

Studiju ilgums — 4-4,5 gadi

Apmācības valoda — krievu, latviešu

Karjeras diena: 07.04.2005. plkst. 16.00

Informācijas diena:

09.04.2005. plkst. 12.00

Adrese: Dārzu 21/17, Rēzeknē, LV-4600

Tāl. 46-24896, 46-24741, 6481642.

e-mail: bki_rez@rez.edu.lv

LĪVĀNU NOVADA DOME

paziņo, ka saskaņā ar domes
izpilddirektora A. Karpenko rīkojumu
nr. 3-3/38 no 2005. gada 2. aprīļa
uz pavasara šķidoņa laiku mehāniskā
autotransporta kustībai **TIEK SLĒGTI**
pagasta nozīmes ceļi Līvānu novada
Rožupes un Turku pagastā
transportam ar pilnu masu lielāku
par 3,5 tonnām.

PIEDĀVĀ DARBU

Anglijā, Īrijā un Kiprā.

Dažādās specialitātēs (var bez angļu
valodas zināšanām). Ātra izbraukšana.

Īpašs piedāvājums:

vasaras sezonas darbi Anglijā!!!

SIA «Regus». Licence nr. 92, nr. 73, nr. 91.

Tāl. Jēkabpilī 5223555, Rīgā 7226607

SIA «VILCANS V»

Līvānos, Alejas ielā 19

(Ubaglīci pie pilsētas stadiona)

izgatavo melnā zviedru granīta

pieminekļus, apmales un

melnās betona apmales.

Tāl. 6469426, 53 41555 pēc 20.00.

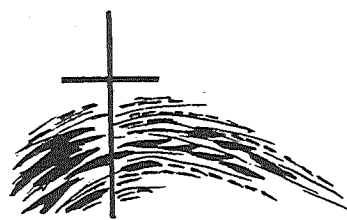
Preiļu virsmežniecība
IZSLUDINA KONKURSU uz vakantu
Preiļu mežniecības mežziņa
vietnieka amatu.

Pretendentus, kuri atbilst Valsts
civildienesta likuma 7. panta prasībām,
lūdzam pieteikties 20 dienu laikā
no sludinājuma izsludināšanas
laikrakstā «Latvijas Vēstnesis»
Preiļu virsmežniecībā, Jersikas
pagasta «Kaijās» dzīvoklī.
Tālrunis uzziņām 53-81782, 680111.
Mežsaimnieciskā izglītība un pieredze
darbā ar datoru tiks uzskatīta
par priekšrocību.

Autoskola «Līvāni» uzņem
«B» kategorijas autovadītāju kursus
Līvānos, Zaļā 6-46.
Nodarbību sākums 8. aprīlī plkst. 18.00.
Tāl. 5343505, 9454177.

PĒRK melnos un krāsainos
metāllūžņus. Tāl. 6323219

КУПИЮ лом черного и цветного
металла. Тел. 6323219.

Kur nu liksim siltos vārdus,
Ko tev teicām, māt,
Ja tu tagad klusi, klusi,
Aizej projām mūžībā...
Skumju brīdī esam kopā ar
Līgu un Edgaru Cepurniekiem,
MĀMIŅU aizsaulē pavadot.
PVG 1.a un 3.a kursa audzēkņi un
audzinātāji

Kā gan vēl atrast to vietu un taku,
Kur varu tev nostāties blakus?
Visu, ko pateikt vairs nespēju,
Sirds aizšalc ar mūžības vēju.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Vijai Vucānei ar ģimeni, MĀSU
pāragri mūžībā pavadot.
Sparānu ģimene

Uz mūžību!
Šalc egle, priede, bērzs...
Un kādas mīļas mājas durvis
Nekad vairs tavas rokas neatvērs.
Izsakām līdzjūtību mūsu
skolotājai Teklai Vaivodei,
no VĪRA atvadoties.
Preiļu 1. pamatskolas skolotāji

Aiz tevis dzīvība un gaisma paliek,
Un piemiņa kā saules zieds.
Izsakām līdzjūtību Līgai Cepurniecei
sakarā ar MĀMIŅAS nāvi.
Bijušie klasesbiedri un vecāki no
Aizkalnes

Tais tālajās plāvās astriņas zied,
Tur vienmēr Jūs mani satiksiet...
Pat pavasara spožās saules stari
nespēj sasildīt tavu sirdi tik silti un
mīļi, kā to darīja māmiņa.
Izsakām līdzjūtību Antonam
Znotiņam, MĀTI mūžībā pavadot.
Preiļu rajona padome un
administrācija

Lai labā apkļusū sirds vēl ilgi
Teic padomus un ceļamaizi dod.
Izsakām līdzjūtību Jānim Znotiņam,
MĀTI guldot zemes klēpī.
Apsardzes kolektīvs

Nu, māmuliņ, kā plecu lakats
Tavs mūžs ir skaisti noadīts.
Guļ melnā krāsa zaļajai pāri,
Un pavadieni uz smiltīm stūdz.
Sāpju brīdī esam kopā ar
Antonu Znotiņu un viņa ģimeni,
izvadot MĀMUĻU kapu kalniņā.
Sutru pamatskolas kolektīvs

Skumstam kopā ar Ivana DANĻLOVA
tuviniekiem, šķīroties no laba cilvēka,
zemes kopēja, mednieka un
dabas drauga.
Mednieku kolektīvs «Mednieks»